

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

TABLA DE MATERII PE 1912 terminându-se de imprimat astăzi, conține 23 coale tipar. Vom începe distribuirea ei tuturor celor ce sunt la **corent cu plata abonamentului** și au achitat **deosebit costul ei de lei 5**. — Această tablă iese din comun prezentându-se ca un adevărat repertoriu juridic, căci conține pe lângă jurisprudența instanțelor de fond și doctrină și întreaga jurisprudență a Înaltei Curți de Casație.

SUMAR

— Chestiunea Balcanică și politica externă a României, de dl-**avocat Mihail Valerianu**.

JURISPRUDENȚA:

— Casație secțiuni-uite **Dumitru Costea cu Ioana și Livandru Stan Stancu** (Din momentul ce o hotărâre de adopțiune a fost pronunțată la 13 Septembrie 1890, iar transcrierea ei s'a făcut în Septembrie 1891, adică peste termenul de trei luni, acea adopțiune se consideră fără nici un efect, iar modificările aduse în 1906 art. 323 codul civil, nu pot fi aplicabile și actelor de adopțiune anterioare promulgării legii modificatoare, întrucât modificarea acestui articol nu este făcută cu efect retroactiv);

— Casație s. I: **Soc. Astra Română cu Ministerul Cultelor, Administrația Casei Bisericești și Preotul Vintilescu** (Dispozițiile art. 735 al. 2 pr. civ. se aplică și în ce privește actele de procedură petrecute înaintea Curții de casație, tot pe cale de contestație înaintea acestei Curți);

— C. de apel București s. I: **Epaminonda R. Dumitriu cu com. Baldana** (Despre regulamentul hotărâniciei însășilor. Cazurile când hotărârile date de tribunal cu ocazia confirmării planului și hotărâniciei sunt considerate definitive, fără apel sau recurs. Cazul cand convenția de vânzare pe termi de oferte supuse acceptărilor, este valabilă).

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Contract de locațiune. — Răspunderea locatorului nu numai de viziile dar și de defectele lucrului închiriat, cari au cauzat pagube locatarului. — Dacă e nevoie ca viziile să se repete pentru a da loc la daune; **No. 2:** Timbru. — Apel nesuficient timbrat. — Dispozițiunile art. 52 din legea timbrului. — Scopul acestor dispozițiuni. — Lipsa părții la prima înfățișare. — Dacă cu ocazia judecării opoziției partea poate completa timbru fix și amenda; **No. 3:** Legea trusturilor arădești. — Dispoz. art. 1 și 2 din lege. — Contractele declarate nule și de nul efect prin aceste articole. — Dacă această nulitate isbește și contractele încheiate anterior promulgării legii dar a căror executare începe după promulgarea legii. — Art. 1, 2, 4 și 5 din lege; **No. 4:** Prescripție. — Just titlu. — Sentințe judecătorești definitive. — Dacă ele sunt translativ de drepturi și deci dacă pot conduce la prescripțiune. — Art. 1897 c. civ.

Casație s. II: No. 1: Formulă executorie. — Hotărâre rămasă definitivă prin respingerea opoziției. — Aplicarea primei părți a formulei în fruntea primei hotărâri, iar restul la finele celei de a doua. — Art. 135 și 375 pr. civilă; **No. 2:** Mărturisire. — Declarație făcută în instanța de avocatul părții. — Neadmisibilitatea ei, dacă nu e semnată de parte sau împuternicitul ei. — Art. 124 pr. civilă; **No. 3:** Contravenție sanitară. — Punerea în vânzare a unor vinuri

râu conservate. — Infractione prev. de art. 63 și 64 l. sanitară. — Pedepsă de delict. — Aplicarea prescripției pentru delict. — Art. 593, 594 și 595 pr. penală și art. 9 c. penal; **No. 4:** Revizuire. — Materie excepțională. — Descoperire de acte noi. — Neadmisibilitatea revizuirii. — Art. 445 pr. pen.; **No. 5:** Jurați. — Comunicarea listei juraților. — Neaplicarea acestei formalități la delictele de presă. — Art. 226, 284 și 327 pr. penală și art. 105 din Constituție.

Casație s. III: No. 1: Monopolul tutunurilor. — Contravenție. — Decizie condemnatorie dată de Regie. — Apel la judecătoria sau la tribunal, după distincțiunile prevăzute de art. 67 din noua lege a monopolurilor statului din 1912; **No. 2:** Asigurare. — Stipulare de neplată a dobânzilor din partea societății. — Înțelesul acestei clauze. — Admisibilitatea dobânzilor dela intentarea acțiunii de daune contra societății. — Art. 43 c. com.

CHESTIUNEA BALCANICĂ

și

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

La 1908 ocupându-mă într-o broșură despre politica noastră externă, căutam să demonstrez că România trebuie să atragă de partea ei toate statele balcanice, și să înfăptuiască sub a ei conducere, dacă nu mult dorita confederație balcanică, cel puțin o alianță a statelor balcanice și dunărene.

«Privirile noastre—ziceam atunci—trebuie să se îndrepte numai spre vecinii noștri de peste du-năre. — Acolo putem găsi adevărați prieteni».

«De abilitatea diplomaților noștri depinde însă «ca dincolo de Dunăre și până la Bosfor să găsim «nu numai prieteni dar și aliați credincioși și pu-«ternici».

Modesta mea broșură a fost tradusă în limba bulgară, după cum mi-a afirmat-o D-nul Dr. Tontscheff, fost Ministru de Externe al Bulgariei. Ea a fost cu atențiune examinată de cercurile po-litice din Sofia.

La noi, nu cred că broșura mea să se fi bucurat măcar de privirea vre unui mare politician; iar când am încercat să atrag asupra ei atențiunea unuia din șefii partidelor noastre politice, acesta nu au găsit alt răspuns de cât, să nu-mi pierd vremea de geaba; voind a-mi da să înțeleg că nimeni n'are dreptul în România să se atingă de

sancro-santa chestiune a politicei externe, lăsată cu totul în grija bătrânului nostru rege!

Bulgarii au văzut în modesta mea lucrare un început de redesteptare a opiniei publice române, și înțelegând că o alianță balcanică în frunte cu România, ar însemna relegarea Bulgarei pe planul al doilea, s'au pus pe lucru și după 3-4 ani, au înfiptuit ei acea alianță balcanică, grație căreia, Bulgaria nu numai că și-a dublat teritoriul și și-a deschis calea la marea Egee, dar joacă astăzi în Europa un rol principal și preponderant la deslegarea marelui probleme orientale.

Înainte de înființarea acestei alianțe balcanice și de succesul aliaților contra Turciei, România nu putea să aibă un maimare și mai natural sprijin pentru realizarea idealului nostru național, de cât fie într-o confederație balcanică, fie într-o alianță a statelor balcanice și dunărene, cum am demonstrat-o în broșura mea din 1908.

Astăzi, după ce Bulgaria a ajuns la o situație politică europeană atât de importantă, România n'ar mai putea obține de la toate statele balcanice, nici întâietatea ce cu drept cuvânt i se cuvenea, dar nici sprijinul material în realizarea idealului nostru național.

Prietenia Bulgarei este astăzi solicitată de state mari ca Franța, Rusia, și Austro Ungaria. — Marea finanță anglo-franceză se întrece în a oferi Bulgarei tot sprijinul ei și am fi naivi dacă am crede că Bulgarii ne-ar mai acorda în mod sincer și durabil întâietatea în concertul statelor balcanice.

Dar chiar dacă, pentru moment, Bulgaria văzându-se în preajma unui conflict cu aliatele ei Serbia și Grecia, s'ar întoarce spre noi, totuși România n'ar mai putea avea încredere în angajamentele Bulgarii, căci o Bulgarie mai mare decât România nu poate fi silită de aceasta să și respecte angajamentele luate într-un moment, trecător de nevoie.

Unul din bărbaiții noștri politici și nu dintre cei mai puțin importanți, preconizează de câtăva vreme o apropiere a României de Bulgaria. — Voi însă repăc marea greșală de a nu fi intrat din timp în alianța statelor balcanice, ei cred că acum ar fi momentul să se face o alianță cu Bulgaria, pentru că aceasta ar avea nevoie de sprijinul nostru, pentru a impune Serbiei și Greciei o mai favorabilă împărțire a teritoriilor ocupate de ocazia războiului.

Cu Bulgaria are acum cea mai mare nevoie de prietenia și sprijinul nostru este un mare adevăr. Cu o alianță cu România ar aduce Bulgarei cele mai mari folosuri materiale și morale este fără îndoială recunoscută de toată lumea. Dar pe cât de vădit este interesul Bulgarei, tot pe ace-

iași măsură este însă și enorma greșală pe care ar comite-o România, care printr-o astfel de alianță ar distruge pentru totdeauna speranța de a mai desrobi pe românii din Austro-Ungaria și ar periclita chiar existența ei de stat independent.

Pentru a înțelege și a ne convinge de cele ce susțin este nevoie în primul rând să recapitulăm următoarele câte-va evenimente politice, din ultimii 30 de ani:

La 1885 Austro-Ungaria a împins Serbia în război contra Bulgarei; la 1886 s'a opus cu ea mai mare energie la unitatea personală dintre România și Bulgaria. Immediat Austro-Ungaria a impus alegerea Prințului Ferdinand de Coburg (după tată cetățean ungur și rudă cu Împăratul Franz Iosef) ca Prinț al Bulgarei. Până la 1896 Bulgaria condusă de Stambulof a avut politica cea mai pronunțată austro-filă; la 1908 proclamarea regatului și Independenței Bulgarei s'a făcut în aceeași săptămână cu anexarea Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria, când Austro-Ungaria se temea de o mișcare slavă în frunte cu Serbia și Muntenegru; la 1912 Austro-Ungaria intervine prin Cancelarul ei la Sinaia, impunând României o neutralitate atât de păgubitoare spre marele avantaj al Bulgarei, care a putut astfel pleca liniștită în război contra Turciei. În tot timpul războiului finanța austriacă prin Länderbank, diplomația, cât și întreaga presă austro-ungară au avut atitudinea cea mai amicală față de Bulgaria și extrem de dușmănoasă față de Serbia și Muntenegru, iar în diferendul româno-bulgar, Austro-Ungaria a făcut tot posibilul de a nu supăra pe bulgari, chiar cu riscul de a îndispune opinia publică din România cum dovedește următorul comunicat al oficiosului austro-ungar «Pester loyd» din Mai 1913.

Budapesta, 27 Aprilie. — «Pester Lloyd» află din sursă vieneză autorizată:

«Într-o conferință intimă a ambasadorilor din Petersburg, a fost semnat ieri protocolul privitor la rezolvirea diferendului româno-bulgar.

«Dar presa internațională, și în special organele triplei înțelegeri, publicaseră comunicate asupra rezultatului, de mai înainte, cu toată discrețiunea ce și impuseseră cabinetele. Aceste comunicate erau atacuri vehemente la adresa Austro-Ungariei, căreia presa franceză îi reproșa că a avut o atitudine echivocă la reuniunea conferinței ambasadorilor.

«Cu toate acestea opinia publică nu va putea fi sedusă de aceste națiuni, deoarece se știe că Austro-Ungaria — secondată de aliații ei — a intervenit la Petersburg ca României să i se dea

satisfacție completă, cum se și aștepta din partea monarhiei care de ani îndelungați trăește în relațiuni de prietenie sinceră cu România.

«Din aceleași motive și îndemnată de simpatia ce păstrează Bulgaria, Austro-Ungaria s'a îngrijorat totdeauna, ca România să-i asigure nu numai compensațiile teritoriale, ci să înlăture ura Bulgariei care s'ar fi putut descărca asupra ei.

«În baza acestor considerente Austro-Ungaria a intervenit la Petersburg ca, în schimbul cedării Silistrei, Bulgaria să fie despăgubită prin alte compensații reclamate de dezvoltarea ei naturală. Din nefericire rezistența categorică a puterilor față de planurile monarhiei, a avut drept rezultat că aspirațiile României au fost realizate numai în linii generale, iar pentru Bulgaria nu s'a dat nimic.

*Considerând toate acestea nu ne rămâne decât conștiința datoriei împlinite și așteptarea că cele două state cari de multă vreme au interese comune — vor găsi în avantajile unor relațiuni amicale, compensațiile pe cari —contrar dorințelor Austro-Ungariei—Europa a refuzat să li se acorde»

Austro-Ungaria poartă un deosebit interes Bulgariei încă dela crearea acestui Stat. Organizarea economică a Bulgariei s'a făcut cu banii austriaci prin intermediul lui Lănderbank din Viena care Instituțiune de Bancă este creditoare cu 3/4 din datoria publică a statului bulgar. Dezvoltarea politică a Bulgariei s'a făcut iarăși în bună parte sub auspiciile Austro-Ungariei, și în toate timpurile Bulgaria a fost sprijinită de diplomația austro-ungară, cum o dovedesc toate evenimentele diplomatice de 35 ani încoace, cât și limbajul întregii prese austro-ungare.

Diplomația austro-ungară a căutat dela început să facă din Bulgaria un pion al politicii austriace în peninsula balcanică. Cunoșcând caracterul acestui popor vanitos, diplomații austro-ungari au făcut totul spre a mări la bulgari credința că ei sunt desemnați a fi urmași turcilor în peninsula balcanică, și că celelalte popoare slave din Balcani vor trebui să recunoască suzeranitatea și dominațiunea Bulgariei.

Cu această politică abilă, Austro-Ungaria voia să întretie dușmănia dintre popoarele slave din Balcani și întărind pe bulgari, să-și asigure un aliat puternic în contra elementului sârb, atât de numeros în imperiul austro-ungar.

Când alianța balcanică în contra Turciei a fost înfăptuită, în contra științei diplomaților austriaci, și aceștia își vedeau planurile lor defăcute, au întrebuintat o mare fineță diplomatică spre a-și recăștiga simpatia bulgarilor; s'au făcut apărători Bulgariei pe lângă statul român și obținând

neutralitatea noastră necondiționată, au adus cel mai real serviciu Bulgariei pentru care desigur că și-au asigurat toată recunoștința bulgarilor.

În tot timpul războiului contra Turciei, Bulgaria a căutat și găsit acelaș sprijin moral și material la austriaci; iar acum la împărțirea teritoriilor între aliați, Bulgaria se sprijină pe concursul diplomației austro-ungare spre a creia Serbiei și Greciei dificultăți de așa natură ca aceștia, să nu se poată opune cu destulă forță și autoritate pretențiunilor teritoriale bulgare.

Gazetele austro-ungare și germane n'au șovăit un moment în susținerea cauzei bulgare.

Succesele armatelor bulgare au fost mereu lăudate și chiar mărite de aceste ziare; și pe când corespondenții acestor gazete se întrecuau în a denunța cruzimile greco-sârbești, aproape nici una n'a vorbit de isprăviile comitașilor bulgari, ba, mai mult, și-au umplut coloanele cu istorisirea actelor de bună gospodărie bulgărească, în teritoriile cucerite.

Toate aceste fapte ne arată că diplomația austro-ungară are de mult trasă linia ei de conduită față de Bulgaria, și că n'a neglijat nimic pentru a-și creia din Bulgaria un aliat în realizarea unei politici comune în Balcani.

Austro-Ungaria și Bulgaria au astăzi aceleași interese în peninsula balcanică. Și una și alta se tem de o prea mare întărire a elementului sârb, și una și alta nu pot vedea cu ochi buni o mărire a influenței grecești. Austro-Ungaria se teme tot atât cât și Bulgaria de apropierea Rusiei de Constantinopol, și pe când Austro-Ungaria face să nască la bulgari speranța cuceririi întregului imperiu turc european, aceștia încântați de frumoasa perspectivă, se lasă tot mai mult atrași în apele diplomației austriace.

Și să mă explic.—În imperiul austro-ungar trăiesc astăzi peste 7 milioane de sârbo-croați. Toți aceștia formează mase compacte pe întregul teritoriu Adriaticiei.—Atât sârbii din Bosnia și Herțegovina cât și cei din Slavonia, Croația și Ungaria și-au păstrat neatins caracterul lor național. Dorința lor de a forma un stat sârb independent, care să cuprindă pe toți sârbii, s'a manifestat în toate timpurile și în toate ocaziunile. Cine nu și aduce aminte de faimoasele procese de înaltă trădare din Agram?; cine nu cunoaște agitația spiritelor din aceste țări, mai ales de la izbucnirea războiului din Balcani?—Aceste agitațiuni au găsit răsunet până în parlamentele din Viena și Budapesta, unde deputații de naționalitate sârbă, susținuți de slovaci și de cehi au apărut pe față cauză Serbiei chiar în contra intereselor statului austro-ungar!

Ei bine, diplomația austro-ungară și-a dat

dintâi lovitură ce se va da conglomeratului ce formează statul austro-ungar, lovitură ce nu poate întârzia, va fi din partea popoarelor slave, în frunte cu sârbii, cari n'asteaptă de cât momentul oportun spre a se înțelege cu frații lor din regatul sârb și a proclama astfel independența tuturor țărilor sârbești din Imperiul Habsburgilor.

Idealul național sârb nu s'ar putea îndeplini de cât cu ajutorul unei Serbii mari și puternice.

Realizarea acestui ideal național sârb ar însemna însă începutul descompunerii imperiului austro-ungar și în contra acestei eventualități își pregătește diplomația austro-ungară nu numai armate, dar mai ales aliați.

Aliatul cel mai natural al Austro-Ungariei contra Serbiei nu poate fi de cât Bulgaria, care nu poate vedea cu ochi buni mărirea Serbiei, și mai puțin încă emanciparea popoarelor sârbe din Austro-Ungaria și alipirea lor de regatul sârb.

Între Bulgaria și Serbia a existat totdeauna rivalitate atât în ce privește întâietatea pe care fiecare din ele vrea s'o aibă în concertul popoarelor slave din sudul Europei, cât și mai ales cu privire la posedarea teritoriilor, satelor și orașelor slave din Macedonia.

Între Bulgaria și Serbia există de veacuri controversă cu privire la origina slavilor din Macedonia.—Istoriei și oamenii politici sârbi susțin că mai toată populațiunea slavă din Macedonia este sârbească, pe când cei din Bulgaria susțin din contră că slavii din Macedonia sunt de origină bulgară, și că dacă unii dintrânșii vorbesc sârbește, aceasta se datorește acțiunii de terorizare a agenților statului sârb. cari, susține oficiosul bulgar «Mir» se dedau mai ales acum, la c le mai grave acte pentru a stârpi pe bulgarii din provinciile macedonene ocupate de armatele sârbești.

Cât timp ambele aceste state slave, au fost slave și mici având un dușman comun Turcia, înțelegerea între ele se putea realiza și menține; astăzi însă când în urma victoriilor repurtate, fiecare din ele au ajuns o putere respectabilă și dușmanul comun Turcia, a dispărut, o înțelegere trainică poate fi considerată ca exclusă.

Bulgarii, popor energic dar încăpățânat și plin de trufie, nu vor admite sub nici un cuvânt ca sârbii să aibe întâietatea în peninsula balcanică; de asem nea, nu vor renunța la acele teritorii din Macedonia care, după istoricii bulgari, sunt locuite de bulgari și acum stăpânite de sârbi.

Aceste adevăruri le putem citi zilnic în presa regatului bulgar, și în numeroasele discursuri din parlamentul din Sofia.

Mărirea Serbiei prin alipirea la acest regat a tuturor sârbilor din Austro-Ungaria, ar însemna

micșorarea Bulgariei și punerea ei în completă inferioritate.

Realizarea idealului național sârb, ar constitui dar nu numai o lovitură mortală pentru Austro-Ungaria dar și o gravă înfrângere pentru Bulgaria, care și-ar vedea astfel distrusă pentru totdeauna speranța de a stăpâni întreaga Macedonia și a juca primul rol în peninsula balcanică.

Iată de ce Austro-Ungaria și Bulgaria se simt atrase una către cealaltă, și de ce de mai bine de 30 ani ambele state s'au susținut reciproc iar acum își prepară o alianță care, fiind îndreptată în contra Serbiei, va avea ca consecință imediată și slăbirea României, cum voi demonstra în capitoul următor.

Am demonstrat până * * ei că în urma evenimentelor din Balcani, o prietenie durabilă între Bulgaria și Serbia este exclusă și că apropierea Bulgariei de Austro-Ungaria nu poate avea alt scop decât slăbirea Serbiei și al elementului sârb din Austro-Ungaria și peninsula balcanică.

Urmează acum să examinăm dacă o înțelegere între Austro-Ungaria și Bulgaria în acest sens, ne ar fi sau nu folositoare nouă și care trebuie să fie atitudinea României, față de aceste noi evenimente.

O alianță sau chiar numai o înțelegere a Austro-Ungariei cu Bulgaria neputând avea alt scop de cât slăbirea Serbiei și a elementului sârb din Imperiul austro-ungar, este și va fi cu totul dăunătoare intereselor noastre naționale.

Dacă Austro-Ungaria și Bulgaria au interesul să oprească dezvoltarea Serbiei, nu acelaș interes îl putem însă avea noi.

Din contra, interesul nostru de Stat și de români este: întărirea sârbilor, căci numai alături de aceștia vom putea ține piept Bulgariei și lucră împreună la desrobirea românilor și sârbilor din Austro-Ungaria.

În Imperiul austro-ungar trăiesc astăzi aproape 7 milioane de sârbi și croați cari, alături de cele 4 milioane de români, vor putea cere și impune libertatea lor națională.

Sârbii și Românii formează aproape majoritatea populațiunii din Ungaria. Ei sunt mai tari decât toate celelalte națiuni din Ungaria și mai tari chiar decât ungurii prin faptul că formează mase compacte sprijinite de frații lor din Serbia și România.

Dușmanii naturali ai românilor și sârbilor nu pot fi decât ungurii și bulgarii, căci întocmai cum întărirea României și Serbiei ducând spre desrobirea românilor și sârbilor din Ungaria ar avea ca consecință desființarea dominațiunii maghiare, tot astfel întărirea României și a Ser-

biei va avea ca urmare naturală micșorarea influenței bulgare în balcani și îndepărtarea pentru totdeauna a visului național bulgar ce consistă: *într-o Bulgaria mare care să se întindă la sud-vest peste întreaga Macedonie inclusiv Salonicul, iar la nord peste întregul malul drept al Dunărei, peste Dobrogea până la gurile acestui fluviu.*

Ungurii luptă din toate puterile la o apropiere și chiar la o alianță a Austro-Ungariei cu Bulgaria, și fac totul spre a ne atrage și pe noi în această alianță, care nu poate avea pentru ei altă țintă de cât slăbirea Serbiei și întărirea Bulgariei.

Presă ungară, în frunte cu oficiosul «Pester-loyd» duce campanie sistematică pentru câștigarea simpatiei bulgare și prepară terenul pentru o viitoare alianță între Austro-Ungaria, Bulgaria și România.

Or, în contra acestei politici externe, susținută de o parte din conducătorii statului nostru, trebuie luptat cu cea mai mare energie.

Și trebuie luptat pentru că am repetat greșala făcută după 1878 când, de teama Rusiei, ne-am alipit de politica Austro-Ungară atât de nefastă pentru interesele statului nostru.

Și acum, aceeași teamă imaginară, câtă să ne arunce legați în brațele celor mai mari dușmani ai noștri: Ungurii și Bulgarii.

Cât ne-a costat politica Austro-Ungară până astăzi o știm cu toții, căci numai grație acestei politici am ajuns să fim cei mai mici între cei mici, și nu numai să n'avem speranțe în mărirea țării, dar să nu mai fim siguri nici cu stăpânirea Dobrogei atât de scump plătită!

A continua politica externă de până astăzi și încă alături și cu Bulgaria în contra Serbiei, Muntenegrului și Greciei, ar fi să mergem spre un dezastru complet!

Dintr-o alianță a noastră cu Bulgaria numai aceasta ar trage foloase reale, căci s'ar întări în dauna celorlalte națiuni din Balcani, pentru ea în urmă să se poată întoarce cu atât mai multă putere, în contra noastră.

România nu poate avea nici cel mai mic folos dintr-o alianță cu Bulgaria. În primul rând pentru că o astfel de alianță creând o epocă momentană de pace, *ar adormi supravegherea noastră*; noi am continua să ne dedăm la certuri interne, am uita că armata trebuie pregătită și întărită și când Bulgaria refăcută și mult mai tare ne va căuta pricina, ne va găsi cu totul slăbiți și ne va da lovitura de moarte.

Oligarhia, care conduce și din nenorocire va mai conduce încă multă vreme destinele României, nu se trezește din toropeala în care a aruncat-o prea repede imbogățire de cât în ul-

timul moment, când se vede amenințată. Astfel a făcut la 1907; tot așa și acum când cu amenințarea din afară. După trecerea furtunei totul se uita la noi și iarăși cădem în aceeași toropeală. Oare răscocile din 1907 au schimbat sistemul nenorocit al politicii noastre interne? Tot astfel și în chestiunea politicii noastre externe, se va uita totul, dacă bazându-ne pe o alianță cu Bulgaria vom crede că este îndepărtat ori ce pericol din această parte!

Dar o alianță cu Bulgaria nici nu ne poate ajuta la realizarea idealului nostru național, care este și va fi: *«întrunirea tuturor românilor într-un singur stat independent».*

În ajungerea acestei scop România va trebui să lupte în primul rând contra Austro-Ungariei, și cum ne-am putea noi oare închipui că Bulgaria va voi, sau va fi în stare să ne dea un ajutor în contra imperiului Austro-Ungar, care prăbușindu-se ar întări pe sârbi contra cărora bulgarii caută de pe acum sprijin la noi.

Când te asociezi cu cineva, te interesezi în primul rând de trecutul și caracterul lui. Tot astfel și în alianțele dintre State. Cu un stat, care în tot timpul existenței sale a dat dovezi de cea mai mare duplicitate și lipsă de recunoștință nu te poți alia, de cât având garanția altora mai mari și mai tari de cât dânsul.

Bulgaria este cel mai tânăr stat din Europa. În timpul celor 500 de ani de absolută sclavie turcească, bulgarii au rămas cu totul înapoiți. Redeschetarea lor datează de la 1878. Numai de la liberarea lor de sub jugul turcesc, bulgarii au început să-și dea seama de drepturile lor ca stat și ca națiune; iar ca oameni politici nu se poate socoti de cât pe o singură generațiune aceia care guvernează și astăzi Bulgaria, căci tot aceștia în mare parte, au luptat de la 1878 și până astăzi.

Adevărata educație politică nu există încă în Bulgaria. Părinții celor cari guvernează astăzi Bulgaria erau până la 1878 robii turcilor, iar guvernanții de astăzi au crescut în exil, frământați de dorința de răzbunare contra călăilor lor musulmani și lipsiți nu numai de contactul atât de civilizator al oamenilor de stat, dar și de mijloacele materiale de a-și cultiva și sufletul.

Astfel se explică de ce în istoria contemporană a Bulgariei, întâlnim zecimi de asasinări de miniștri, sutimi de asasinare și îngrozitoare persecuțiuni și torturi politice.

Oamenii politici bulgari, începând cu cei mai de frunte, sânt în mare parte încă primitivi. Patrioți până la cel mai mare sacrificiu, însă lipsiți de ori ce scrupule în ajungerea scopurilor patriotice. Interesul patriei este la bulgari mult

mai presus decât viața, onoarea și avutul cetățeanului.

În conducerea marilor interese ale Statului, bulgarii, de la 1878 încôace, n'au cunoscut nici odată sentimentul de recunoștință. Eliberați de sub jugul turcesc grație imenselor sacrificii făcute de Rusia și România, bulgarii au fost totuși cei dintâi cari în avântul lor patriotic au lovit interesul Rusiei, procedând sub regimul Stambuloff, cu cea mai mare desinvoltură contra marilor lor liberator.

Până la 1895 Bulgaria în frunte cu Stambuloff a luptat cu cea mai mare energie contra Rusiei, căci găsisse la Austriaci un sprijin mai eficace pentru realizarea intereselor ei naționale.

La 1895 Principele Ferdinand simțind că de la austriaci nu mai are mult de câștigat, și că Rusia îi poate fi mai folositoare, a răsturnat dintr-o singură mișcare întreaga sa politică, a doborât pe Stambuloff, n'a împiedicat asasinarea lui, și și-a botezat fiul său catolic în religia ortodoxă numai și numai pentru a intra în bunele grații ale imperiului moscovit, pe care atât de mult îl ofensase înainte, în înțelegere cu Stambuloff.

Botezarea Prințului Boris s'a făcut cu sacrificarea mamei acestuia, Principesa Luisa de Parma, o ferventă catolică, care după doi ani a și murit în floarea vârstei.

Dar nici politica ruso-filă n'a durat prea mult căci intervenind războiul japonez și Rusia eșind slăbită, Ferdinand și-a îndreptat din nou privirile spre Austria cu care a combinat anexarea Bosniei și Herțegovinei și declararea Bulgariei regat, luând și titlul neplăcut rușilor, de Țar al Bulgarilor.

Cu un astfel de stat, la care duplicitatea și lipsa de recunoștință sunt ridicate la un sistem de guvernământ, nuse poate face alianțe, mai ales când acea alianță începând prin a-i fi folositoare nu va putea produce roade pentru noi de cât mult mai târziu, atunci când Bulgaria nu va mai avea nevoie de noi, și ajutarea noastră ar fi pentru ea nu numai o grea sarcină dar și o acțiune contra intereselor ei.

(Va urma)

MIHAIL VALERIANU

Inalta Curte de Casație și Justiție S.-Unite

Audiența de la 21 Martie 1913

Președenția d-lui G N BAGDAT, prim-președinte

Dumitru Costex cu Ioana Lixandru Stan Stancu și Lixandru Stan Stancu, soț,

Adopțiune. — Netranscrierea hotărârei de adopțiune în termen de trei luni de la darea hotărârei, în registrele stărei civile. — Rămânerea fără efect a adopțiunii. — Vechiul art. 323 c. civil.

Vechiul art. 323 din codul civil prevede că în cele

trei luni după darea hotărârei, adopțiunea se va înscrie după cererea uneia sau altele din părți, în registrul actelor stărei civile ale locului unde și va avea domiciliul adoptatorului, iar acea înscriere se face după o copie legalizată a hotărârei Curței apelative, și adopțiunea va rămâne fără efect de n'a fost înregistrată în arătatul termen.

Prin urmare, din momentul ce o hotărâre de adopțiune a fost pronunțată la 13 Septembrie 1890, iar transcrierea ei s'a făcut în Septembrie 1891, adică peste termenul de trei luni, acea adopțiune se consideră fără nici un efect, iar modificările atuse în anul 1906 articolului 323 c. civil, nu pot fi aplicabile și actelor de adopție anterioare promulgării legii modificatoare, întrucât modificarea acestui articol nu este făcută cu efect retroactiv^{*)}.

Decizia No. 6/913. — Casată, în urma a două divergențe ivite dinaintea secțiunii a II-a Inaltei Curți, după recursul făcut de Dumitru Costea, sentința trib. Teleorman No. 236/909, dată în proces cu Ioana Lixandru Stan Stancu s. a.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Sigmireanu și P. P. Poni, în dezvoltarea motivelor de recurs;

pe d-l avocat C. Ioan în combateri; și

Pe d-l procuror-general în concluziuni, pentru casarea sentinței;

Asupra motivului I de casare invocat:

«Violarea vechiului articol 323 din codul civil, întrucât deși legea prin acest articol declară adopțiunile ca fără efect în cazul când nu ar fi înscrise în termen de trei luni, totuși Tribunalul contestând dreptul meu de a cere anularea adopțiunii pe acest motiv și aplicând prin putere retroactivă principiile noului articol 323 îmi respinge ca nefondat apelul».

Deliberând

Având în vedere că rezultă din sentința adusă în recurs, că recurentul Dumitru Costea a chemat în judecată dinaintea judelei de ocol respectiv pe intimăți pentru revendicarea unui pământ cu care a fost împroprietărit Gheorghe Costea fratele recurentului;

Că, această acțiune a fost respinsă atât de judele de ocol, cât și de tribunal prin sentința supusă recursului, pe motiv că intimata Ioana Lixandru Stan Stancu deține acel pământ în calitate de fiică adoptivă a lui Gh. Costea, și că acea adopțiune este valabilă, deși sentința care o constată nu a fost transcrisă în registrele stărei civile în termenul prescris de vechiul articol 323 c. civil, în vigoare la epoca adopțiunii;

Că, asupra recursului făcut de Dumitru Costea în contra sentinței tribunalului, făcându-se divergență de secțiunea I-a a acestei Inalte Curți, iar asupra divergenței neputându-se forma majoritatea cerută de art. 20 din legea organică a Curței, recursul a fost trimis în cercetare Secțiunilor-Unite;

Văzând vechiul art. 323 din codul civil sub imperial dispozițiunilor căruia s'a făcut adopțiunea;

Considerând că acest articol prescrie că în cele trei luni după darea hotărârei Curței apelative adopțiunea se va înscrie, după cererea uneia sau altele din părți, în registrul actelor civile al locului unde își va avea domiciliul adoptatorului; această înscriere se va face după o copie legalizată a hotărârei Curței apelative, și adop-

^{*)} Acest rezumat a fost publicat în No. 29/913, pag. 345.

țiunea va rămănea fără efect de n'a fost înregistrată în arătatul termen:

Considerând că în speță se stabilește din sentința adusă în recurs cum că decizia de adopțiune a fost pronunțată la 13 Septembrie 1891, iar transcrierea ei, în registrele stărei civile s'a cerut și s'a făcut în luna Septembrie 1891, adică peste termenul de trei ani prescris de vechiul articol 323 din c. civil;

Considerând că în asemenea împrejurări și față cu dispozițiile clare și precise din textul de lege sus arătat, adopțiunea făcută în persoana intimată rămănea fără efect;

Considerând că nu se poate susține cum că modificarea făcută articolului 323 în anul 1906, ar fi aplicabilă și actelor de adopțiune anterioare promulgării legii modificatoare, întru cât aceasta nu rezultă din textul modificat al acestui articol, și acolo unde legiuitorul a voit să dea efect retroactiv modificărilor introduse a prevăzut aceasta în mod expres, precum a făcut-o în art. 304 c. civil relativ la legitimarea copiilor naturali;

Considerând că astfel fiind, prin modul cum a judecat, tribunalul a nesocotit dispozițiunile vechiului art. 323 din c. civil, în vigoare la facerea adopțiunii, și prin urmare, mijlocul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 20 Februarie 1913

Președenția d-lui G. R. MANOLESCU, președinte

Societate Astra Română cu Ministerul Culeților și Instrucțiunii publice, Ad-ția Casei Bisericești și Preotul D. Vintilescu.

Contestație la Curtea de casație. — Cazurile în care asemenea contestație este admisibilă.

După art. 735 al. 2 pr. civ. ori-ce act de procedură făcut cu încălcarea legii de procedură civilă, se va declara nul dacă încălcarea formei a pricinuit părții care o invoacă, o vătămare, pe care nu o poate îndrepta de cât anulând actul, iar dispozițiunea acestui text de lege fiind generală, se aplică nu numai pentru instanțele de fond, ci și pentru actele de procedură petrecute înaintea Curții de casație, întrucât nu există o altă cale pentru anularea unor asemenea acte caz în care anularea unor asemenea acte se poate cere tot la Curtea de casație.

Ast-fel, când Curtea de casație a pronunțat în lipsă o deciziune în contra unei societăți ce nu mai exista în acel moment și deciziunea a fost comunicată aceleiaș societăți inexistente, în asemenea împrejurări deciziunea este obținută de partea adversă cu încălcarea formelor relative la chemarea părților în instanță, pricinuind ast-fel celeilalte părți o vătămare pe care nu o poate îndrepta de cât anulându-se acea decizie *).

Deciziunea 153/913.—Admisă contestația făcută de Soc. anon. Astra Română în contra deciziei

Înaltei Curți s. I No. 354/908, anulându-se actele de procedură urmate cu ocazia judecării recursului, retractează zisa decizie și declină competența de a judeca recursul în fond trimițând afacerea la s. II a Înaltei Curți.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat N. G. Saita, care a cerut admiterea contestației; și

Pe d-l avocat Leonida Minculescu în combateri.

Deliberând,

Având în vedere că Societatea Astra-Română, reprezentând drepturile Societății Regatul Român, a făcut contestație în contra deciziei No. 354/9 8 a acestei Curți s. I, prin care s'a respins în lipsă recursul făcut de Societatea Câmpina-Moreni în contra deciziei No. 173/905 a Curții de apel București s. II;

Având în vedere că motivul contestației, astfel cum este formulat în cererea de contestație și cum a fost dezvoltat în instanță, este că, pentru termenul când s'a pronunțat decizia în contra căreia s'a făcut contestația, trebuia să fie citată Societatea Regatul Român în locul Societății Câmpina-Moreni, căci această din urmă societate cedase celei d'antî tot activul și pasivul ei, după cum se dovedește din procesul-verbal al adunării generale a acționarilor Societății Câmpina-Moreni din 30 Iulie 19 6, proces-verbal care s'a trecut în registrul de transcripții al Trib. Comercial Ilfov la No. 240/9 6 și s'a publicat în *Monitorul Oficial* No. 116 din 8 August 1908;

Considerând că, după art. 73 al. 2 pr. civ., orice act de procedură făcut cu încălcarea legii de procedură civilă, se va declara nul dacă încălcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, pe care nu o poate îndrepta decât anulând actul;

Considerând că, dispozițiunile acestui text de lege fiind generale, se aplică nu numai pentru instanțele de fond, ci și pentru actele de procedură petrecute înaintea Curții de casație;

Că, în adevăr, este cu totul în spiritul legiuitorului de a nu lăsa în ființă actele de procedură făcute la Curtea de Casație cu încălcarea unei reguli de procedură și care ar aduce o vătămare părții;

Că, neexistând o altă cale pentru anularea unor asemenea acte făcute la Curtea de casație, este înveredat că anularea lor se poate cere tot la Curtea de casație;

Considerând că, în speță se constată că, în ziua de 19 Octombrie 1908, când s'a pronunțat decizia în contra căreia se face contestație, Societatea «Câmpina Moreni» nu mai exista, deoarece adunarea generală a acționarilor acelei societăți hotărâse încă dela 3 Iulie 1908 ca activul și pasivul acelei societăți să se transporte asupra societății «Regatul Român», deciziune care a fost transcrisă în registrul Tribunalului Ilfov, secția comercială la No. 241/9 6 și publicată în *Monitorul Oficial* No. 116 din 8 August 1916;

Considerând că această fuziune a Societății «Câmpina Moreni» cu Societ. «Regatul Român», fiind făcută cu îndeplinirea formelor cerute de art. 19 *) și urm. c. com. relative la fuziunea societăților, este opozabilă terților, în speță, Ministerului Culeților și Instrucțiunilor publice, cu care Societatea «Câmpina Moreni» se afla în proces înaintea acestei Înalte Curți;

Că, prin urmare pentru termenul de 19 Octombrie 1908 când s'a pronunțat decizia în contra căreia se face contestație Ministerul trebuia să citeze pe Soc. «Regatul Român»;

Că, însă Ministerul a citat tot pe Societ. «Câmpina Moreni» care nu s'a prezentat, iar decizia No. 354/9 8 obținută în lipsă, a fost comunicată tot acelei societăți prin directorul ei la fostul său birou din str. Lipscani No. 17, unde portărelel constată că nu a găsit nici un funcționar al acelei societăți sau vre-un om de serviciu

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 31/913, pag. 359.

și nici nu există vre-un birou al numitei societăți și că a lipit citația pe nse:

Considerând că, în aceste împrejurări, decizia No. 354/908 este obținută de Minister cu călcarea formelor relative la chemarea părților în instanță și pricinuește Soc. «Regatul Român» o vătămare pe care nu o poate îndrepta decât anulându-se acea decizie;

Pentru acele motive Curtea, admite contestația, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I

Audiența dela 27 Februarie 1913

Președenția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, consilier

Epaminonda R. Dimitriu cu Comuna Băldana

Deciziunea civilă No. 46

Regulamentul hotărâniciei islazurilor.— Hotărârile date de tribunal cu ocazia confirmării planului și hotărâniciei.— Cazurile când asemenea hotărâri sunt considerate definitive, fără apel sau recurs.

Vânzare.— Convenție de vânzare pe temei de oferte supuse acceptării.— Cazul când asemenea convențiuni sunt valabile.— (Art. 10 din regul. hotărâniciei islazurilor).

1) Deși după dispozițiunile art. 10 din regulamentul măsurătoareii și hotărâniciei islazurilor, hotărârile date de tribunal cu ocazia confirmării planului și hotărâniciei islazului sunt definitive, nesusceptibile de opoziție, apel și recurs, însă, din conținutul acestui articol ca și al tuturor celor ce-l preced, rezultă că numai acele sentințe ale tribunalului date în asemenea materie sunt definitive, cari sunt date asupra confirmării lucrărilor topografice, făcute pe temeiul și în baza unei convențiuni de vânzare-cumpărare intervenite în prealabil între comună și proprietar.

Prin urmare, atunci când această bază indiscutabilă lipsește sau este tocmai în discuțiune dacă există sau nu, nu mai poate fi vorba de o contestație la o confirmare de hotărânicie de islazuri nesusceptibile de apel, ci de o contestație de drept comun susceptibilă de a fi rezolvată de tribunal, în primă instanță, și cu apel la Curte, iar o asemenea contestație trebuie făcută pe timbru conform legii timbrului.

2) În principiu, pentru ca o convențiune de vânzare pe temei de oferte supuse acceptării, să fie valabil încheiată, se cere ca acceptarea ofertei să se facă pe întregul și exactul conținut al ofertei, fără nici o modificare în părțile sale capitale, și fără condiții.

Prin urmare, ori de câte ori la o ofertă se răspunde cu o acceptare având alt conținut și modificată chiar în privința prețului, nu mai poate fi vorba de o acceptare a primei oferte, ci de o propunere nouă, de o nouă ofertă, pornită de astă dată dela acel căruia-i fusese adresată cea dintâi, și care, pentru a se transforma în convenție valabilă, are nevoie de acceptarea celui dintâi propunător, iar acceptarea mai târzie a ofertei, după ce prima

ofertă căzuse pentru ambele părți, o asemenea acceptare este tardivă.

Curtea,

Având în vedere incidentul de inadmisibilitatea și de respingerea de plano a apelului de față, ridicate de către reprezentanții intimitei;

Având în vedere că prin încheierea 359/913, această curte a dispus rezolvirea lor odată cu fondul;

Având în vedere că față cu această încheiere curtea cată a discuta în prim loc înainte de fond, aceste două incidente și anume pe cel referitor la inadmisibilitatea apelului mai întâi, ca primând pe cel alt;

Având în vedere concluziunile orale și în scris ale părților;

Având în vedere că reprezentanții intimitei susțin că apelul de față fiind făcut contra unei hotărâri de confirmarea hotărâniciei islazului comunal, în conformitate cu dispozițiunile art. 10 din regulamentul de hotărânicie, și de măsurătoare a islazurilor, hotărârea dată de tribunalul Dâmbovița este definitivă și nesusceptibilă de apel, ca atare apelul de față cată a fi declarat ca inadmisibil;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 10 din regulamentul măsurătoareii și hotărâniciei islazurilor, în adevăr hotărârile date de tribunal cu ocazia confirmării planului și hotărâniciei islazului sânt definitive, nesusceptibile de opoziție, apel și recurs; însă, din conținutul acestui articol ca și al tuturor celor ce-l preced, rezultă că numai acele sentințe ale tribunalului date în asemenea materie referitoare la confirmări de islazuri sânt definitive și nesusceptibile de apel, cari sânt date asupra confirmării lucrărilor topografice făcute pe temeiul și pe baza unei convențiuni de vânzare-cumpărare intervenite în prealabil între comună și proprietar;

Că, numai atunci când această bază nediscutabilă există, topograful poate porni lucrările de măsurătoare și delimitarea islazului și la aceste lucrări vecinii terenului pot face contestațiuni, fie la fața locului, fie înaintea tribunalului, când planul și hotărânicia sânt trimise spre confirmare;

Că odată ce această bază lipsește sau este tocmai în discuție dacă există, nu mai poate fi vorba de o contestație la o confirmare de hotărânicie din cele prevăzute de art. 10 din regulamentul, nesusceptibilă de a fi judecată cu dreptul de apel la curte, ci de o contestație de drept comun susceptibilă de a fi rezolvată de tribunal în prima instanță și cu apel la curte;

Considerând că în speță, Epaminonda Dimitriu contestând existența unei convențiuni de vânzare-cumpărare între dânsul și comuna Băldana, și contestând, ca urmare a acestora, însuși dreptul topografului de a face lucrări la fața locului pe terenul fost oferit de dânsul drept izlaz dar nevândut, contestația sa nu intră în cadrul contestațiilor prevăzute de regulamentul de hotărânicia islazurilor, ci intră în cadrul contestațiilor de drept comun, cari se rezolvă de tribunal în prima instanță și cu apel la curte; față de acestea, în principiu apelul este admisibil;

Considerând că împrejurarea că contestatorul prin primele cuvinte ale contestației sale adaugă că, înțelege a face contestație în conformitate cu legea pentru învoiei agricole și a regulamentului islazurilor comunale când prin întregul ei conținut arată precis de ce înțelege a se plânga anume că, neexistând convenție de vânzare-cumpărare între dânsul și comună, totuși s'au făcut lucrări topografice pe teren fără voia sa, acele cuvinte adăose de prisos nu schimbă natura și felul contestației sale, nu o face să intre în alt cadru, de cât cel prevăzut de legea sa, — de dreptul comun, — cu căile de atac inerente ei, apelul și recursul;

Făcă de toate acestea incidentul de inadmisibilitatea apelului este nefondat și cată a fi respins ca atare;

Considerând că din moment ce contestația de față este făcută conform dreptului comun, dânsa trebuia să fie făcută pe timbru conform art. din legea timbrului, iar în lipsă, câtă s'a 'i se completeze timbrul pînă la plata taxelor și amendă, conform art. 52 din aceeași lege — cum s'a și făcut în speță în urma încheierii No. a acestei curți; o asemenea soluțiune câtă a fi dată cu atât mai mult, cu atât chiar dacă ar fi fost socotită contestația ca intrînd în prevederile art. 10 din regulamentul hotărînicilor de izlazuri, — ceea ce nu este cazul, — încă contestația trebuia a fi făcută pe timbru, de oarece dispozițiunile art. 14 din acel regulament la care apelantul s'a referit, nu-i sînt aplicabile scutirea de timbru prevăzută întruinsul fiind creată numai în favoarea comunei și sătenilor proprietari, nu și a proprietarilor neșăteni cum este și apelantul, cari în general sînt oameni cu stare;

Considerând că obiecțiunea intimată, că o complextare a timbrului la contestația nu s'ar fi mai putut face în apel, ca tardivă este nefondată, de oarece completarea timbrului a avut loc înainte de prima înfățișare următoare celei în care chestiunea netimbrării contestației a fost ridicată pentru întâia dată, adică înainte de 23 Februarie 1913 și imediat după sedința penultimă de la 2 Februarie, prin urmare completarea timbrului s'a făcut în conformitate cu spiritul legii timbrului manifestat în art. 52 aliniatul ultim;

Că, dacă la Tribunal de către intimată nu s'a ridicat această chestiune și nici Tribunalul din oficiu n'a ridicat-o, și a judecat contestația fără să fie timbrată și tocmai înaintea Curței în sedința de la 2 Februarie 1913 s'a ridicat această chestiune, nu înseamnă că, așa cum s'a complexat la Curte, nu se mai putea face, din contră, spiritul legii timbrului dictează tocmai o asemenea măsură;

Prin urmare, nici incidentul bazat pe legea timbrului nu mai poate fi cu folos susținut și câtă a fi respins ca atare.

În fond:

Având în vedere apelul făcut de Epaminonda R. Dimitriu, contra sentinței No. 615/912 a Tribunalului Dâmbovița, prin care i s'a respins ca nefondată contestațiunea făcută din lucrările topografice executate de topograful Ioanid, contra confirmării planului și hotărîniciei izlazului, a căror confirmare s'a cerut și ordonat de acel Tribunal;

Având în vedere susținerile orale și în scris ale părților, ca și actele de cari dăsele se servesc;

Având în vedere că din toate acestea rezultă în fapt următoarele: în urma întocmirii legii învoielor agricole din anul 1907, ca o necesitate a aplicării dispozițiilor acelei legii referitoare la izlazul comunal Epaminonda Dimitriu și R. Dimitriu, proprietari din comuna Vizurești, județul Dâmbovița, oferă la 2 Aprilie 1908 prin petiția No. 541 către Primăria comunei Vizurești și Prizeaca, cu prețul de 1000 lei hectarul, în ziua de 22 Aprilie 1918, Consiliul comunal al comunei Vizurești convocat conform legii învoielor agricole, deliberază asupra acestei oferte și declară prin procesul-verbal No. 8 că primește terenul oferit pentru cătunul Vizurești, însă nu cu prețul de 1000 lei hectarul, ci cu 500 lei iar pe cel din cătunul Prizeaca cu 550 hectarul Comisia regională prin procesul-verbal No. 38 din 6 iunie 1908 opinează că oferta este de admis acordându-se însă proprietarilor maximum de preț fixat pentru regiunea I din județul Dâmbovița, adică câte 825 lei hectarul Consiliul superior al agriculturii prin încheierea sa cu No. 863 din 25 Mai 1909 opinează și dînsul că se poate autoriza comuna să cumpere terenul însă cu prețul de 825 lei hectarul. Adăcându-se de Ministerul de Interne la cunoștința proprietarului această încheiere prin adresa No. 965 din 3 Septembrie 1909, aceștia nu dau nici un răspuns. Lucrurile rămân astfel; timp de 3 ani, nici o altă lucrare nu mai intervine

între părți până la 8 Februarie 1912, când Consiliul superior, fără a avea un nou aviz al Consiliului comunei Vizurești și a Comisiei regionale, numai pe temeiul unei petiții a locuitorilor din Vizurești adresată Ministerului de Interne, opinează prin avizul suplimentar No. 853 bis din aceea zi, că revine asupra avizului No. 853/909 și autoriză pe comuna Vizurești să cumpere de la proprietarii Dimitriu, izlazul cu prețul de 1 000 lei hectarul, cât era cerut prin oferta acestora din 1908. Acest aviz este adus la cunoștința proprietarilor prin adresa No. 26751 din 11 Aprilie 1912 de către Ministerul de Interne, ca și de Prefectul de Dâmbovița, făcându-li-se cunoscut că oferta lor din 1908 li s'a admis întocmai și le cere răspunsul lor și a arăta când merg la Tribunal să autentifice actul de vânzare. La această încunoștințare proprietarii răspund tot în 1912 că nu mai pot consimți la vânzare, întrucât oferta lor făcută în 1908, respinsă pe motiv că prețul de 1000 lei este exagerat, a fost socotită de dânsii ca fără fință, din moment ce n'a fost acceptată în întregime și la timp, că au socotit definitiv terminată afacerea aceasta, mai ales că în 1912 pământul se vinde în localitate cu un preț de 1500 lei hectarul și nu-l mai poate vinde pe prețul din oferta din 1908. Ministerul de Interne le răspunde că consideră perfectă vânzarea terenului oferit ca izlaz în 1908 și dacă dânsii refuză să dea izlazul, comuna va fi autorizată a se adresa justiției spre a fi pusă în posesia lui. Ca urmare a acestora și fără alt răspuns din partea proprietarilor inginerul topograf Căpitan Ioanid merge la localitate spre a fixa și delimita izlazul. Încunoștințază pe proprietari să vie la localitate, ceea ce aceștia refuză, încheie la 30 August 1912 actul de hotărînicie și planul conform art. 8 din regulamentul izlazurilor, a căror confirmare se cere Trib. Dâmbovița. Contra efectuării acestor lucrări și a confirmării lor Epaminonda Dimitriu, devenit singur proprietar al moșiei, face contestație la Tribunal, pe motiv că rău s'au făcut acele lucrări, căci vânzarea de teren n'a intervenit între dînsul și comuna Băldana, de care ține azi satul Vizurești, oferta sa din 1908 a rămas fără efect prin neacceptarea ei atunci în întregime. Tribunalul Dâmbovița statuând asupra contestației și a cererii de confirmare, respinge contestația ca nefondată și confirmă planul și hotărînicia izlazului; contra acestei sentințe s'a făcut apelul de față;

Având în vedere că Tribunalul a respins contestația pe motiv că oferta din 1908 nefiind retrasă de contestator, a putut fi valabil acceptată în 1912 și deci vânzare-cumpărare între părți a existat și bine s'au făcut lucrările pentru delimitarea izlazului de către Căpitanul topograf Ioanid;

Având în vedere că, înaintea Curței s'au invocat de către părți aceleași motive ca și înaintea Tribunalului;

Considerând că fața de acestea, chestiunea ce este a se rezolva de către Curte este: dacă oferta din 1908 a apelantului a putut să mai fie legal acceptată în 1912 de Minister și deci dacă între părți o convenție perfectă de vindere-cumpărare s'a format și ca urmare, dacă lucrările topografice se puteau face la fața locului fără a exista în principal o convenție scrisă de vânzare, sau o hotărîre care să-i fie locui;

Având în vedere că în principiu, pentru ca o convențiune de vânzare pe temei de oferte supuse acceptării, să fie valabil încheiată, se cere ca acceptarea ofertei să se facă pe întregul și exactul conținut al ofertei, fără nici o modificare a părților sale capitale și fără condiții că ori de câte ori la o ofertă primită se răspunde cu o acceptare cu un alt conținut, diferind chiar pro parte, cum ar fi ca preț de conținutul ofertei, nu mai poate fi vorba de o acceptare a primei oferte, care a căzut ci de o propunere nouă, de o nouă ofertă pornită de astă dată de la acel căruia fusese adresată cea dintâi și care pentru a se transforma în convenție valabilă are nevoie de acceptarea celui dintâi propu-

nător; cât timp, dar, c asemenea acceptare în întregime a acesteia n'a intervenit de convenție valabilă de cumpărare nu poate fi vorba;

Considerând că în speță la oferta din 2 Aprilie 1908 a proprietarilor Dimitriu, cu prețul de 1000 lei hectarul, comuna, cu autorizarea tuturor organelor cari o capotează în mod complet, a răspuns în 1909 că acceptă terenul oferit, însă cu prețul de 500 și 55 lei hectarul;

Acest răspuns cu acceptare pro parte a ofertei prime constituie nu o acceptare pur și simplu în întregime a ofertei din 1908 în care caz contractul s'ar fi încheiat, ci constituie o nouă ofertă, pornită de data aceasta din partea Comunei, care urm să atragă după dânsa o acceptare din partea proprietarilor, pentru a se transforma în contract valabil și această ofertă implicit prin făurirea ei, făcuse caducă și inexistență prima ofertă;

Că dacă proprietarii n'au acceptat această a doua ofertă, și n'au declarat expres că prin facerea ei înțeleg oferta a fost retrasă, prin aceasta nu însemnează că oferta dintrăi din 2 Aprilie 1908 a mai rămas în picioare căci, din momentul formării noii oferte a Comunei prima nu mai era încă susceptibilă de a fi acceptată implicit ca era socotită ca inexistență, ca nevenită;

Considerând că, dacă în Februarie 1912. Ministerul de Interne a declarat în urma numai a avizului Consiliului Superior al Agriculturii, că acceptă în 1912 întocmai și în întregime oferta pe prețul de 1000 lei hectarul, făcută în 1908 de apăsant, prin această acceptare tardivă, făcută după ce prima ofertă din 1908 căzuse atât pentru comună, cât și pentru proprietar, nu s'a mai putut încheia un contract valabil de vânzare-cumpărare, căci acceptarea este tardivă, ca făcută la un moment când oferta primă nu mai exista, de aceia, nici nu mai avea nevoie de a fi retrasă;

Considerând că, o dovadă, în speță, că însăși aceste organe tutelare cunoscătoare ale legii, au socotit ca o ofertă nouă aceia din 1912 a Ministerului de Interne, care avea nevoie de o aprobare definitivă din partea apelandului, căci oferta din 1908 căzuse, este însăși conținutul adresei No 26751 din 11 Aprilie 1912 al Ministerului de Interne, ca și a adresei Prefectului de Dâmbovița, aflată în copie la dosar, care după ce face cunoscut decizia Consiliului Superior și a Ministerului de Interne din 1912 de a se accepta cumpărarea pe 1000 lei hectarul, cere răspunsul apelandului dacă ac-

ceptă aceasta, și-l roagă să încuviințeze, dacă va voi, luarea în stăpânire de către Comună a izlazului și fi întreabă când este dispus a încheia contractul autentice;

Considerând că o acceptare din partea apelandului neintervenind la această nouă ofertă convenție valabilă de vânzare-cumpărare nu s'a încheiat între dânsul și Comuna intimată;

Considerând că până la intervenirea unei asemenea convențiuni valabile de vânzare după care să urmeze luarea în stăpânire a terenului lucrări topografice nu se pot face, iar când s'ar face ar fi lipsite de orice bază legală, dânsule călă a fi infirmate, ca unele ce lovesc în dreptul de proprietar, neiransmis legalmente dela proprietar la Comună;

Considerând că soluțiunea aceasta călă a fi dată atât în interesul respectării legalității cât și siguranței proprietății și în interesul curmării cât mai în grabă a echivocurilor transmisei unor asemenea proprietăți dela proprietari la Comuna prin oferte susceptibile de acceptare întrucât, aceasta a fost însăși intențiunea legiuitorului reglementator al învoielor agricole și izlazurilor comunale, când a fixat o procedură foarte rapidă de acceptarea și rezolvarea ofertei, tocmai în scopul de a nu se tergiversa la înfinit asemenea chestiuni, — cum a fost în speță, — tergiversări cari ar avea de efect a ține în nesiguranță însăși proprietatea;

Față de toate acestea, convențiunea valabilă de vânzare-cumpărare n'a intervenit între apăsant și Comuna intimată; fără drept deci s'au făcut lucrările topografice, plan și hotărânicie, pe proprietatea apelandului, dânsule călă a nu fi confirmate, cum a făcu prima instanță și deci infirmându-le, călă a se admite apelul și contestația lui Epaminonda Dimitriu ca fondate.

Pentru aceste motive, a timile etc

(ss) V. Antinescu, D. A. Mavrodin, Ef. Antonescu.

Grefier (s) N. Brețianu

Opiniune

Pentru motivele din sentința tribunalului suntem de părere a se respinge apelul făcut de Epaminonda R. Dimitriu contra sentinței Trib. Dâmbovița No. 615 și a se confirma această sentință

(ss) Oskar N. Nicolescu, St. Mladoveanu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurrentul D. G. Papadopol prin d-nii avocați B. Cernea și C. Pasca.

Intimata Primăria Buc. ș. a., prin d-nii avocați D. C. Bozianu și Al. Ionescu.

Contract de locațiune. — Răspunderea locatarului nu numai de vițiile dar și de defectele lucrului închiriat, cari au cauzat pagube locatarului. — Dacă e nevoie ca vițiile să se repete pentru a da loc la daune.

1. Art. 1422 c. civ. face pe locatar răspunzător, nu numai de vițiile, dar și de defectele lucrului închiriat

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacția

cari au cauzat pagube locatarului; că, dacă este adevărat că vițiile care dau loc la daune sunt caracterizate în genere prin faptul că sunt permanente și se repetă în mod periodic, nu este mai puțin adevărat că sunt și viții cari nu au nevoie a se repeta pentru a da loc la daune;

Ast fel, construcțiunea defectuoasă a unui canal, deși inundația provenită din cauza lui nu s'a repetat, constituie totuși un vițiu al imobilului închiriat, în sensul larg al art. 1422, care dă loc la daune. (Cas. s. I, decizia 197 din 5 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov s. IV No. 117/910).

Recurrentul V. D. Gabroveanu, prin d-l avocat A. Lăzărescu. Intimatul Nicu Iliescu prin d-l avocat D. Erceanu.

Timbru. — Apel nesuficient timbrat. — Dispo-

zițiunile art. 52 din legea timbrului. — Scopul acestor dispozițiuni. — Lipsa părții la prima înfățișare. — Dacă cu ocazia judecării opoziției partea poate completa timbru fix și amenda.

2. Scopul legiuitorului când a edictat dispozițiunea din art. 52 din legea timbrului, ca amenda și completarea timbrului fix să fie plătită la prima zi de înfățișare, a fost pentru ca procesele să nu fie amânate din această cauză.

Prin urmare, atunci când partea a lipsit la prima zi de înfățișare și apoi făcând opoziție, s'a oferit să plătească în instanță amenda și să completeze timbrul fix, tribunalul nu putea să respingă această cerere căci în acest caz, procesul nu a fost amânat din cauza netimbrării suficiente a apelului, așa că, prima zi de înfățișare în sensul art. 52, este ziua fixată pentru judecarea opoziției, când partea s'a oferit a plăti amenda și timbru fix. (Cas. s. I, decizia No. 202 din 6 Martie 1913, prin care se casează sentința trib. Mehedinți s. II No. 228/912).

Recurentul Procurorul general al C. de apel și C. Vernescu prin d-nii avocați V. Dumitriu și V. Missir.
Intimatul Abraham Fischer prin d-nii avocați B. Cernea și A. Constantinescu.

Legea trusturilor arendășești. — Dispozițiunea art. 1 și 2 din lege. — Contractele declarate nule și de nul efect prin aceste articole. — Dacă această nulitate izbște și contractele încheiate anterior promulgării legii dar a căror executare începe după promulgarea legii. — Art. 1, 2, 4 și 5 din lege.

3. După art. 1 și 2 din legea dela 12 Aprilie 1908 pentru mărginirea dreptului de a ține în arendă moșii, sunt nule și de nul efect, nu numai contractele încheiate în deșul acestei legi după data promulgării dar și acelea încheiate anterior, și a căror executare ar începe după promulgarea ei, căci art. 1 se referă la ambele aceste categorii de contracte când prevede că nu numai că nimeni, peste mărginirea legală, nu poate lua în arendă, dar și că nu poate nici exploata, termeni care se raportă la contractele încheiate în trecut; iar art. 4 și 5 regulează numai soarta contractelor care sunt în curs de executare la promulgarea legii sau cari urmează prin reînnoire sau prelungire să înceapă a se executa la 23 Aprilie 1909 (Cas. s. I, decizia No. 231 din 15 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curții de apel Buc. s. I No. 253/912).

Recurentul Simion V. Chirică ș. a., prin d-l avocat Văsănescu.
Intimata Marghioala G. Dănilă ș. a., prin d-l avocat P. Bors.

Prescripție. — Just titlu. — Sentințe judecătorești definitive. — Dacă ele sunt translativ

de drepturi și deci dacă pot conduce la prescripțiune. — Art. 1897 c. civil.

4. Sentințele judecătorești, nefiind translativ de drepturi, nu pot constitui un just titlu în sensul art. 1897 din codul civil.

Prin urmare tribunalul nu violează citatul articol când înlătură mijlocul de apărare dedus din prescripțiunea de 10 ani bazat pe o hotărâre judecătorească. (Cas. s. I decizia No. 275 din 2 Aprilie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Tribunalului Roman No. 20/912).

CASAȚIE S. II

Recurentul Fl. Kopyorin prin d-l avocat G. Gancercici.
Intimatul D. V. Manea prin d-l avocat I. Niculescu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

* Formula executorie. — Hotărâre rămasă definitivă prin respingerea opoziției. — Aplicarea primei părți a formulei în fruntea primei hotărâri, iar restul la finele celei de a doua. — Art. 135 și 375 pr. civilă.

1. Atunci când o hotărâre rămâne definitivă prin respingerea pur și simplu a opoziției, fie ca nesustinută, fie ca tardivă, hotărârea atacată cu opozițiune și aceea prin care se respinge această opozițiune formează un singur tot, una desăvârșind pe cealaltă.

Așa dar, nu este contra ie nici unui text de lege aplicarea formulei executorii astfel că prima parte a formulei «Noi Carol I, etc.» să figureze în fruntea primei hotărâri iar restul formulei «Dăm putere și poruncim, etc.» la finele celei de a doua hotărâri prin care s'a respins opoziția (Cas. s. II, decizia civilă No. 55, din 20 Februarie 1913 prin care s'a casat sentința Trib. Teleorman No. 604/912).

Recurentul Tănase Anghel ș. a., prin d-l avocat Popescu Dragna.
Intimatul N. Panait ș. a., prin d-l avocat C. Frinzesen.

Mărturisire. — Declarație făcută în instanță de avocatul părții. — Neopozibilitatea ei, dacă nu e semnată de parte sau împuternicitul ei. — Art. 124 pr. civilă.

2. Instanța de fond nu se poate întemeia pe o declarație făcută în instanță de avocatul părții, intrucât aceea declarație nu a fost constatată în conformitate cu dispozițiunile art. 124 pr. civilă, adică nu a fost semnată de parte sau împuternicitul său la aceasta, în procesul verbal al ședinței. (Cas. s. II, decizia civilă No. 58 din 25 Februarie 1913, prin care s'a casat decizia Curții de apel București, s. IV, No. 214/912).

Recurentul Naum Hristu prin d-l avocat N. V. Ignat.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Contravenție sanitară. — Punerea în vânzare a unor vinuri rău conservate. — Infracțiune prev. de art. 63 și 64 l. sanitară. — Pedepsă de delict. — Aplicarea prescripției pen-

tru delict. — Art. 593, 594 și 595 pr. penală și art. 9 c. penal.

3. a) Art. 595 pr. penală, care prevede prescrierea acțiunii când a trecut mai mult de un an dela comiterea contravențiunii, chiar și dacă se va fi urmat în acest decurs de timp vre-o cercetare sau lucrare, dar fără să se fi pronunțat o sentință de condamnare, se aplică numai contravențiilor propriu zise, iar nu și acelor infracțiuni cari constituiesc în realitate niște delict, deși sunt denumite contravențiuni, cum sunt abaterile prevăzute de art. 63 și 64 din legea sanitară, cari prevăd o amendă mai mare de 25 lei

Atunci când e vorba de un delict, prescripțiunea acțiunii publice se întrerupe în cazurile prevăzute de lege, chiar fără să fi intervenit o hotărâre de condamnare.

b) Prin expresiunea generală de «bătăuri stricate sau falsificate» întrebuințată în art. 63 din legea sanitară, se înțelege ori-ce bătăuri improprii pentru consumațiune și prin urmare și acelea cari au devenit astfel prin rea conservațiune. (Cas. s. II decizia penală No. 488 din 6 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de apel București s. I No. 347/912).

Cererea făcută de d-l D. Floriany de a se revizui decizia Inaltei Curți s. II No. 2225/912, în lipsa petiționarului.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

*Revizuire.—Materie corecțională. — Descoperire de acte noi. — Neadmisibilitatea revizuirii. — Art. 445 pr. pen.

4. Este neadmisibilă revizuirea în materie corecțională, pe motiv că de la pronunțarea hotărârei condamnatoare s'ar fi descoperit acte noi, de oare-ce acest caz prevăzut pe procedura civilă nu poate fi întins prin analogie și în materie corecțională, unde legiuitorul prin art. 445 și urm. pr. penală arată cazurile când partea poate cere revizuirea. (Cas. s. II decizia penală No. 586 din 18 Martie 1913, prin care s'a respins cererea făcută de D. Floriany de a se revizui decizia Inaltei Curți s. II No. 2225/912).

Recurentul Mihail Cutava prin d-l avocat P. Borș.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Jurați. — Comunicarea listei juraților. — Neaplicarea acestei formalități la delictele de presă. — Art. 226, 284 și 327 pr. penală și art. 105 din Constituție.

5. Dispoziția art. 284 pr. penală relativă la comunicarea listei juraților acuzaților de crime, nu se poate aplica la judecarea delictelor de presă, căci acest articol vorbind de acuzați presupune că este vorba de o crimă, iar art. 327 pr. pen. arătând că lista juraților se va comunica acuzațului la temniță, presupune că acesta este în închisoare preventivă și în imposibilitate de a cunoaște mai dinainte numele juraților cari au să-l judece, pe când în materie de delict de presă, arestul

preventiv fiind expres oprit de lege, comunicarea listei juraților nu mai este nevoie a se face inculpatului, căci el fiind liber poate lua singur cunoștință de acea listă. (Cas. s. II, decizia penală 663 din 22 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. cu Jurați din județul Covurlui No. 9/913).

CASAȚIE S. III

Cererea făcută de d-l Președinte al tribunal. Suceava de a se regula compet. în cauza privilegiate de Gh. N. Iordache.
Ministerul Public prin d-l Procuror N. I. Zanfirescu.

Monopolul tutunurilor. — Contravenție. — Decizie condamnatoare dată de Regie. — Apel la judecătoria sau la tribunal, după distincțiunile prevăzute de art. 67 din noua lege a monopolurilor statului din 1912.

1. După art. 67 din noua lege a monopolurilor statului din 20 Martie 1912, judecătoriile de pace sunt competente de a judeca apelurile contra deciziilor lor condamnatoare ale Regiei, dacă amenda și despăgubirile civile cerute nu depășesc fiecare suma de 100 lei, și numai când este vorba de o sumă superioară acesteia, apelul le se îndreptează la tribunale. (Cas. s. III, decizia No. 131 din 27 Februarie 1913, prin care s'a regulat competența trimițând afacerea la judele ocol Făl-ticeni).

Recurenta Soc. «Națională», prin d-l avocat Isaia G. Ionescu.
Intimatul C. M. Cionis prin d-l avocat C. T. Gheorghidi.

*Asigurare. — Stipulare de neplată a dobânzilor din partea societății. — Înțelesul acestei clauze. — Admisibilitatea dobânzilor dela întentarea acțiunii de daune contra societății. — Art. 43 c. com.

2. Față cu dispozițiunile art. 43 din codul de comerț, după care datoriile comerciale lichide și plătibile în bani produc dobânzi din ziua când devin exigibile, § 14 de sub capitolul 8 din condițiunile contractului de asigurare, după care dobânzile nu sunt admisibile, nu se poate înțelege decât în sensul că aceste dobânzi, care se datoresc din momentul incendiului nu se pot reclama, iar nici de cum acele cari ar curge dela chemarea în judecată, din cauza refuzului societății de a plăti și până la achitarea daunei. (Cas. s. III, decizia No. 135, din 1 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Ilfov, s. comercială, No. 1620/912).

Ecouri dela examenele de drept

XXI

— Ce se numește convalescența unui act juridic?

— Se poate, ca un act juridic să nu fie bun, nu din pricina, că n'au voit părțile, ci fiindcă-i lipsește ceva; atunci în cursul procesului se adaugă, ce lipsește, și actul devine bun!